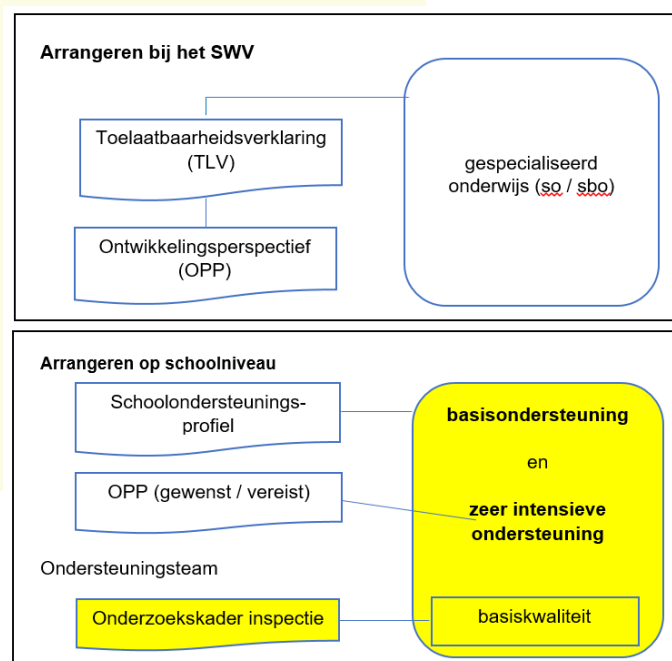

Norm Basisondersteuning 2018-2022

Afgesproken is dat de Basisondersteuning, zoals verwoord in het Ondersteuningsplan 2018-2022, anno 2023 de norm is. Elke school in het samenwerkingsverband houdt zich aan onderstaande afspraken.

De afspraken over de basis- en de zeer intensieve ondersteuning

Op grond van het uitgangspunt 'een sterke basis' wordt er getracht zoveel mogelijk expertise te organiseren aan de voorkant van het traject (in de eigen basisschool), met inachtneming van de afspraken zoals verwoord in het kader basisondersteuning, en passend bij de individuele school(populatie). Zo wordt bewerkstelligd dat leerlingen het liefst zo dicht mogelijk bij huis en binnen de eigen sociale omgeving naar school gaan. Dit wordt bereikt door de eigen kracht van de school als uitgangspunt te nemen en passende ondersteuning te arrangeren op basis van de ondersteunings-behoefte van de leerling.

Basisondersteuning is een rijker begrip dan basiskwaliteit en omvat de volgende vier aspecten:

1. Basiskwaliteit

Zoals hierboven aangegeven verwijst dit naar de minimale onderwijskwaliteit die gemeten wordt door het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Scholen die onder het basisarrangement van de inspectie van het onderwijs vallen, hebben hun basiskwaliteit op orde.

Het samenwerkingsverband gaat ervan uit dat alle scholen minimaal voldoende scores op alle indicatoren uit het toezichtkader van de inspectie van het onderwijs. Dit is nader uitgewerkt in bijlage 2 van het ondersteuningsplan.

2. *Handelingsgericht en opbrengstgericht werken*

Dit gaat onder andere over de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseren en dat evalueren.

In aanvulling op de standaarden uit het Toezichtkader van de inspectie kan worden gekomen tot een aantal concrete standaarden voor handelingsgericht en opbrengstgericht werken, in lijn met de intenties van passend onderwijs. Ook hier is het uitgangspunt dat alle scholen minimaal een voldoende halen op alle indicatoren. Dit is nader uitgewerkt in bijlage 3 van het ondersteuningsplan.

3. *Onderwijsondersteuningstructuur*

De onderwijsondersteuningsstructuur, als onderdeel van de basiskwaliteit, verwijst naar de manier waarop de school c.q. het schoolbestuur de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en specialisten samenwerkt. Van belang in dit kader zijn kwalitatief goed toegeruste intern begeleiders, in termen van expertise en beschikbare capaciteit om effectief te kunnen worden ingezet.

Op de uitwerking van dit onderdeel wordt teruggekomen onder 'arrangeren op schoolniveau'.

4. *Preventieve en licht curatieve interventies*

Dit aspect van de basisondersteuning is gericht op de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt, al dan niet in samenwerking met de partners.

Basisondersteuning

Het samenwerkingsverband passend primair onderwijs Aan den IJssel hanteert in dit kader het begrip 'lichte kortdurende ondersteuning'. De lichte kortdurende ondersteuning wordt aangeboden binnen de basisondersteuning en bevat in ieder geval:

Voor de leerlingen:

- een aanpak op het gebied van sociale vaardigheidstraining, zoals sova-training
- een aanpak ten aanzien van (ernstige) leesproblemen en het voortraject voor dyslexie
- een aanpak bij (ernstige) rekenproblemen en/of dyscalculie
- ondersteuning aan hoog- en meerbegaafde leerlingen, zoals verrijkingsonderwijs
- onderzoek op diverse gebieden: psychologisch, motorisch, logopedisch, psychodiagnostisch, orthopedagogisch, cognitief, gedragsmatig
- preventieve ambulante begeleiding, zoals Kort Advies Traject en ondersteuning op diverse gebieden: motorisch, cognitief, gedragsmatig, bij langdurige ziekte.

Voor de leerkrachten:

- collegiale consultatie, zoals Kort Advies Traject en preventieve ambulante begeleiding
- specifieke scholing, bijv. op het gebied van gedrag, levenslang leren, meerbegaafden
- leren van elkaar middels intervisie, co-teaching, stagelopen, beeldcoaching, synchrooncoaching.

Om te waarborgen dat de ondersteuning van voldoende kwaliteit is, werken alle scholen in het samenwerkingsverband met een aantal protocollen, waaronder in ieder geval:

- protocol dyslexie
- protocol dyscalculie
- pestprotocol
- meldcode kindermishandeling
- risico inventarisaties
- protocol voor medische handelingen.

Voor zover er protocollen op landelijk niveau beschikbaar zijn – in ieder geval de protocollen dyslexie en dyscalculie, de meldcode kindermishandeling en de risico inventarisaties – zijn de protocollen van de scholen geënt op en van gelijke kwaliteit als de landelijke protocollen.

Elke school beschrijft in het ondersteuningsprofiel hoe de basisondersteuning is georganiseerd en welke ondersteuning de school zelf kan bieden en welke ondersteuning geboden wordt met behulp van externe deskundigen. Meer specifieke of ingewikkelde ondersteuning zal maar op een klein aantal scholen in het ondersteuningsprofiel opgenomen zijn.

Bijlage 2 Basiskwaliteit

De volgende indicatoren uit het toezichtkader van de inspectie hebben betrekking op de ondersteuning van leerlingen. Voor een deel hebben deze indicatoren tevens betrekking op het aspect planmatig werken. Op deze standaarden zullen de scholen in het samenwerkingsverband *minimaal voldoende* moeten scoren.

De indicatoren uit het toezichtkader zijn gelegd naast een vierpuntschaal¹ (plus een kolom 'niet te beoordelen') om per indicator het minimaal na te streven niveau vast te leggen. Uitgaande van de onderstaande indeling moet elke school daarbij minstens een 3 scoren op alle onderdelen (hoewel de inspectie ruimte laat om op subonderdelen een onvoldoende te halen, mits die op andere onderdelen worden gecompenseerd). De vierpuntschaal is als volgt ingedeeld: 1 = slecht, 2 = onvoldoende, 3 = voldoende en 4 = goed (5 = niet te beoordelen).

Gesteld kan worden dat het aan de inspectie is om daarover een oordeel te hebben. Daarbij is het op dit moment lastig gradaties aan te geven. Het samenwerkingsverband opteert vooralsnog voor minimaal niveau 3 (voldoende), maar onderkent de wenselijkheid op termijn op onderdelen tot verdergaande ambities te komen. Op een later moment zal worden bezien of op indicator een hoger ambitieniveau wenselijk en realistisch is.

	Indicator Toezichtkader	1	2	3	4	5
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			X		
2.4	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			X		
4.2	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			X		
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			X		
4.5/ 4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen en afhandelen van incidenten in en om de school.			X		
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			X		
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			X		

¹ Hoewel het er uiteindelijk niet om zozeer gaat een exacte waardering per indicator aan te geven, zegt dit wel iets over de onderlinge prioriteiten die aan de onderscheiden indicatoren worden toegekend. Dit kan vervolgens worden beschreven in de afspraken over de basisondersteuning.

6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			X		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			X		
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			X		
7.1	De school gebruikt een samenhangend systeem genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			X		
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in ontwikkeling van de leerlingen.			X		
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			X		
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			X		
8.3	De school voert de zorg planmatig uit.			X		
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			X		
8.5	De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerling-niveau haar eigen kerntaak overschrijden.			X		
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerling populatie.			X		
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			X		
9.3	De school evalueert regelmatig het leerproces.			X		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			X		
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			X		
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			X		

Bijlage 3 Planmatig werken

In aanvulling op de standaarden uit het Toezichtkader van de inspectie kan worden gekomen tot de volgende standaarden voor handelingsgericht werken, in lijn met de intenties van passend onderwijs. Ook hier weer de vierpuntschaal zoals ook gehanteerd onder 1, met de daarbij behorende toelichting.

Het samenwerkingsverband spreekt uit dat in de startsituatie op al deze indicatoren handelingsgericht werken minimaal niveau 3 (voldoende) zal moeten worden gescoord. In tegenstelling tot de indicatoren uit het toezichtkader (zie onder 1) ontbreken bij deze indicatoren overigens vastgestelde criteria om een exacte score te kunnen bepalen.

Voor het kunnen beoordelen of de scholen in het samenwerkingsverband voldoen aan de standaarden voor handelingsgericht werken, zal het schoolondersteuningsprofiel worden ingezet. Omdat dit profiel in belangrijke mate een zelfevaluatie van de scholen is, zullen aan de beschrijving hiervan eisen moeten worden gesteld. De schoolondersteuningsprofielen zullen dan ook via een vorm van audits – met gesprekken en betrokkenheid van buitenstaanders op een door de besturen zelf te bepalen wijze – worden uitgevoerd. Voorafgaand hieraan zal tevens gebruik worden gemaakt van middelen als tevredenheidspeilingen onder ouders en leerlingen.

Indicator handelingsgericht werken	1	2	3	4	5
Alle leraren verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.			X		
Alle leraren bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de leerkracht, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.			X		
Alle leraren reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.			X		
Alle leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.			X		
Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de leerkrachten, de ouders en het schoolteam.			X		
Alle leraren werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen (toepassing van het leerlinggesprek).			X		
Alle leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.			X		
Alle leraren benoemen hoge, reële SMARTIE-doelen voor de lange en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's.			X		

Alle leraren werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, een aanpak in drie niveaus en mogelijk een individuele leerling beschrijven.			X		
Alle leraren bespreken minstens twee keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de intern begeleider.			X		
De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.			X		
Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.			X		